

Novi italijanski poslanik v Jugoslaviji. - Peking padel.

GEN. BODRERO ODŠEL IZ BELGRADA, NA NJEGOVO MESTO PRIDE GALLI. — JUGOSLOVANSKI IN AVSTRIJSKI DIJAKI ZA SKUPNO FRONTO PROTI FAŠISTOM. — DIJAKI V LJUBLJANI POSLALI VLADI RESOLUCIJO.

Rim, Italija. — Italijanska vlada je 1. junija poslala tretjo protestno noto v Beograd. Zahteva zadoščenja in odškodnino za Italijane, ki so bili prizadeti po protitalijanskih demonstracijah. Jugoslovanska vlada je deloma že ugodila italijanski zahtevi, obenem pa tudi protestirala, ker so Italijani prvi začeli s protijugoslovanskimi demonstracijami.

Italijanski poslanik v Beogradu, general Bodrero je bil te dni odpoklican, na njegovo mesto je bil imenovan Commendatore Galli, ital. poslanik za Portugalsko. Galli je strokovnjak v balkanskih zadevah in upajo, da bo s pomočjo diplomatov v Jugoslaviji našel pota do sporazuma.

Kakor navadno pri sličnih demonstracijah, imajo največjo besedo dijaki. Tako tudi v Jugoslaviji. Ljubljanski dijaki so poslali vladi kopije resolucij, v katerih protestirajo proti odobrenju nettunskih pogodb. Jugoslovanski dijaki so z dijaki v Avstriji sklenili enotno fronto proti fašizmu. V Innsbrucku so dijaki na shodu izjavili, da Tiroli v Jugoslaviji ne bodo čakali na diplomate, temveč udarili v obrambo zatiranih bratov v Italiji in postavili trden zid proti fašistovskemu imperializmu.

Le taka poročila, ki pridejo naravnost od fašistov v Italiji zagovarjajo Italijo in obsojajo Jugoslavijo. Vsi drugi poročevalci, ki so nepristranski, pa zagovarjajo Jugoslavijo. Tako n. pr. pravi neki novinar, da so fašisti začeli s provokacijami v Zadru. Napadli so jugoslovanskega konzula ko je v spremstvu svojega tajnika in soproge šel na sprehod in so govorili v svojem maternem jeziku. Dalje so fašisti pred poslopjem jugoslovanskega konzula vpili: "Doli z barbar-skimi Slovani!" Vdrli so kakor tolovaji v cerkev sv. Mihaela in zmerjali vernike, ki so bili slovanske narodnosti. Dobili so potem jugoslovansko zastavo, jo opljuvali in sežgali.

POMEN ZVEZE S POLJSKO.

Staro pravilo diplomacije je, da išče vsaka država čim številnejše zveze, da se krog njenih prijateljev čim bolj razširi. Prijateljstvo do poljskega naroda je v Jugoslovanih že tradicionalno. Pomen poljsko jugoslovanske zveze je velik. Zveza potrjuje, da drži splošna evropska zunanja politična linija, v kateri je tudi jugoslovanska država. V prijateljstvo je stopilo dvoje slovanskih držav, katerima je prinesla svetovna vojna svobodo in ki se hočeta, ena na severu, druga na jugu, udeleževati tako, da postaneta iz trenutno obstoječih srednjih sil močna opora slovanskega udejstvovanja v Evropi sploh. Kakor Jugoslavija, ima tudi Poljska vse predpogoje do velikega gospodarstva razvoja, do politične pomembnosti; saj sta obe državi agrarno in industrijsko v svoji evoluciji močno založeni v

KAJŠEK ZMAGAL.

Južne kitajske čete v Pekingu. — Diktatorstvo Čang-Tsolina pri kraju. — Zmagovalci obljublajo, da ne bodo nikomur storili nič žalega.

Peking, Kitajsko. — Državljanstva vojna na Kitajskem se je končala z zmago južnih čet, katerim poveljuje general Kajšek. Diktator Čang Tsolin je poražen in se je umaknil v Mukden. V nedeljo zjutraj so prispele prve čete zmagovalcev v Peking in vodstvo nacionalistov obljublja, da ne bodo storile nikomur nič žalega, vendar imajo inozemci zastražene svoje konzulate in so pripravljene za vse slučaje.

Torej, dolgotrajna civilna vojna na Kitajskem je končana. Število mrtvih, ki so padli v bitki brata proti bratu, je ogromno. Koliko je ostalo sirot in vdov, koliko premožnih ljudi je prišlo ob imetje! Dolgo, dolgo časa bo vzelo, predno bodo te rane zaceljene.

SMRT DRUŽINE V OGNJU.

Osem članov družine našlo žalostno smrt v plamenih. — Kako je nastal požar ni znano.

Covert, Kans. — Dve in pol milj oddaljeno od tukaj je ogenj izbruhnil na farmi last Alfred Kaiserja. Hiša, v kateri je družina stanovala, je do tal pogorela, v plamenih so našli žalostno smrt tudi člani družine, osem po številu — oče, mati in šest otrok. Ko so sosede opazili ogenj, je bilo že prepozno, več ni bilo pomoči. Kako je ogenj nastal ni znano. V pogorišču so našli ožgana trupla tesno skupaj na enem prostoru, le očetovo je bilo v bližini vrat nekoliko oddaljeno od drugih.

POLITIČNE VESTI.

Chicago, Ill. — V soboto je bilo tukaj petdeset zastopnikov iz štirinajstih držav v koruznem pasu, da bi organizirali stranko, ki bi na republikanski narodni konvenciji podpirala za nominacijo moža iz srednjega zapada, ki je za farmarsko enakopravnost. V mislih imajo Frank O. Lowdena, bivšega illinoiskega guvernerja. Namen tega sestanka je, da bi se skupaj zbralo kakih 400 mož, ki bi skušali dobiti na svojo stran delegate iz vzhoda.

ogromnim naravnim bogastvom za katerega ju zavida ostala Evropa.

Jugoslovanska država je s svojo tiho in vztrajno diplomacijo dosegla, da je izpodbila Mussolinijevo stremljenje po izolaciji kraljevine SHS. in pomnožila število zaveznikov v svoji obrambi.

Na sliki vidimo postajo obrežne straže v Fort Lauderdale, Fla. Od tukaj pošiljajo brze čolne na lov za tihotapskimi parniki, ki prihajajo iz Kube in Bahamas. Sprejaj na sliki se vidi novi hangar za morskala letala.

PROSTOVOLJNA JETNICA MRTVA.

Zaljubljenca sta se sprla, narkar se je dekle zaprlo v sobo, iz katere jo je rešila po štirinajstih letih smrt.

Key West, Fla. — Julia Colton, ki ji je bilo 13 let, se je sprla s svojim ljubčkom in mu pokazala vrata. To je bilo pred štirinajstimi leti. Takoj nato se je Julka zaprla v sobo, v katero so ji skozi malo okence nosili hrano. Fant je prvo leto večkrat prišel pod okno trdovratne ljubice in jo prosil odpuščanja. Vse je bila zaman. "Nikoli več nočem videti tvoje obraza." Tako mu je rekla, ko se je zaprla v sobo, ostala je mož beseda štirinajst let, zdaj pa jo je smrt rešila prostovoljne ječe.

ROPARSKI NAPAD.

Chicago, Ill. — Dva bandita sta prišla k Mihaelu O'Malleyju na 4743 N. Kilbourn avenue, katerega sta pretepla do nezavesti in vse po stanovanju prebrskala in iskala denarja, Malleyja so v kritičnem stanju prepeljali v bolnišnico. Star je 77 let. Bil je na glasu, da je skupin in ne zaupa banki ter hrani denar doma. Če sta bandita našla kar sta iskala, poročilo ne pove.

JUGOSLAVIJA SE POGAJA S ČEHOSLOVAŠKO.

Praga, Čehoslovaška. — Te dni je odpotovala češkoslovaška parlamentarna delegacija v Jugoslavijo. S seboj ima materijal za priprave za trgovinski pogodbo. Sredi junija pridejo v Prago jugoslovanski strokovnjaki belgrajskega zunanega ministrstva za trgovinska pogajanja.

SAMOUOMOR MAJNARJA.

Chisholm, Minn. — Obesil se je George Minerich, star 46 let. Pravijo, da je izvršil samouomor radi družinskih razmer. Minerich je bil po poklicu rudar, zapuščal ženo in tri otroke.

KRIŽEM SVETA.

Washington, D. C. — Predsednik Coolidge je imenovan med počitnicam H. Theodore Tate iz Tennessee zveznim zakladničarskim tajnikom. — Omaha, Neb. — Walker Suchart, star 17 let je med preprirom umoril svojo ljubico sedemnajstletno Alice Brainerd, nakar je še sebi končal življenje.

Aurora, Ill. — Ogenj je izbruhnil v hlevu na "Exposition Park", kjer imajo dirke; trije konji so zgoreli, ostale so rešili.

Kearney, N. J. — Pri Du Pont Viscoloid kompaniji je eksplozirala neka kislina; dva delavca sta prišla ob življenje, večje število je bilo ranjenih.

Dunaj, Avstrija. — Švedsko-ameriški "Match" trust je ponudil Ogrski posojilo za zemljiško reformo.

Bloomington, Ill. — Jas. Churchill, farmer v Fairbury je z vozom peljal blago na West Maple postajo, vozil pa ni po pravi strani ceste. Napretu privozi neki črnc, kateremu se farmer ni hotel umakniti. Črnc potegne revolver in farmerja na mestu ustreli.

Pariz, Francija. — Poincare je sprejel napeževnega nuncijskega Maglioneja v daljši avdijenci. Poincare je poskušil pripraviti Vatikan do tega, da bi zavzel stališče proti kleru v Alzaciji, ki ga francoska javnost smatra za glavnega nositelja avtonomističnega pokreta v Alzaciji.

Cape Town, Južna Afrika. — Osemnajsto obletnico ustanovitve jugo-afriške Unije so slavili z demonstracijami; več oseb je bilo ubitih in ranjenih.

POŽAR V RUDNIKU; ENA OSEBA MRTVA.

Iron Mountain, Mich. — V Aragon rudniku, katerega lastuje United Steel korporacija, je nastal požar, ena oseba je bila zažgana od dima, ostali delavci so se le s težavo rešili na varno.

NOBILEJA NE MOREJO NAJTI.

Polarni zrakoplov še vedno iščejo. — Ledolomilec odplul proti severu. — Rusi tudi pomagajo.

Kings Bay, Spitzbergen. — V soboto zjutraj je odplul parnik, ki lomi led. Braganza, proti severu, v nadi, da najde pogrešani zrakoplov Italia, na katerem je osemnajst mož posadke s poveljnikom generalom Umberto Nobile. Braganza je najboljši ledolomilec na Norveškem. Vreme je bilo ugodno ko so odpluli in upajo, da ne bodo imeli preveč zaprek.

Kopenhagen, Dansko. — Royal Danish Greenlandian kompanija je določila dva parnika, nosilca letal, ki sta odplula proti severu ob vzhodni greenlandski obali, kjer iščeta pogrešani zrakoplov.

Moskva, Rusija. — Iz Archangela je odšla sovjetska ekspedicija proti Admiralty polotoku, ki bo preiskala pokrajino severno od Nove Zemlje.

STRUP NAMESTO SLAŠČIC.

Aurora, Ill. — Edward Garlock, star 3 leta, je med igranjem našel male hlebčke, misleč da je "candy", je dal v usta in pogoltnil, kmalu nato pa izdihnil, kajti jedel je strup. — V Chicagu si je 20 letna Dorothy Richards, 3541 Woodlawn avenue s strupom končala življenje. Pred smrtjo ni hotela povedati vzroka samoumora.

POMANJKANJE PŠENICE V RUSIJI.

Moskva, Rusija. — V sovjetski Rusiji se čuti veliko pomanjkanje pšenice. Glede na to je vlada izdala ukaz, da morajo pekarije prodajati le črni kruh. Pšenične moke sploh ni več za dobiti.

London, Anglija. — V Angliji prodajajo mesta. Te dni so prodali na dražbi malo mestce Amersham.

Iz Jugoslavije.

JUGOSLAVIJA TUDI IŠČE PRIJATELJE IN SE PŘIBLIŽUJE POLJSKI. — SLOVANSKA SOLIDARNOST POLJSKE S S.H.S. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Nova zveza med S.H.S. in Poljsko.

Belgrad, 16. maja. — Danes opoldne sta v zunanjem ministertvu zunanji minister g. dr. Marinković in poljski odpravnik poslov g. Kratiševski izmenjala ratifikacijske dokumente jugoslovansko - poljskega pakta o prijateljstvu in konvencije o arbitraži, ki sta bila sklenjena 28. oktobra 1925 v Ženevi med takratnim zunanjim ministrom g. Niščičem in poljskim zunanjim ministrom g. Zaleskim.

Pakt o prijateljstvu ima šest členov. Prvi člen svečano potrjuje podaljšanje iskrenega prijateljstva in stalnega dobrega sporazuma, ki že tako srčno obstoja med Poljsko in kraljevino SHS. Drugi člen deloča obvezo, da se obe vladi sporazumevata o zunanjih vprašanjih, ki zanimajo obe strani, da bi mogli upravljati svoje miriljubne namene v isti smeri. — Tretji člen pravi, da se obe stranki zavežeta v ostalih zunanjih vprašanjih v slučajih mednarodnih težav takoj pristopiti k izmenjavi stališč v najbolj naklonjenem duhu.

Ratifikaciji tega pakta o prijateljstvu v sedanjem trenutku se v tujakšnjih političnih krogih pripisuje posebna važnost. To važnost je dobila ratifikacija zlasti po potovanju poljskega zunanega ministra g. Zaleskega v Rim, v zvezi s katerim je razno časopisje delalo kombinacije, češ, da se je s tem Poljska končnoveljavno odvrnila od male antante. Čeprav je poljski zunanji minister g. Zaleski pred svojim potovanjem izjavil v Varšavi, da se njegovo potovanje in sestanek z Mussolinijem nikakor ne sme tako tolmačiti, je posebno italijansko časopisje uporno vzdrževalo verzije, da je Poljska po sestanku Mussolini-Zaleski končno odstopila od male antante. Da bi poljski minister g. Zaleski presekal te intrige, kolikor se tičejo odnosov med Jugoslavijo in Poljsko, je prosil jugosl. vlado, da bi se ratifikacija o tem paktu čimprej izvršila. Kakor se tukaj poudarja, je hotel poljski zunanji minister s tem pokazati, da ta pakt obstoja in da izključuje možnost nekakega sporazuma Poljske z Rimom na škodo Jugoslavije. Radi tega se ratifikacija tega pakta v vseh političnih krogih iskreno pozdravlja kot znak slovanske solidarnosti Poljske z Jugoslavijo.

Na škrilatici

je obolela v Trbovljah najmlajša hčerka učitelja Omerze. To je že četrti slučaj v tej rodbini. Pred dvema mesecema je obolel učitelj Omerza sam, potem starejša hčerka in sinček, ki je umrl za to boleznijo.

Smrtna nesreča kolesarja pri Bledu.

Na cesti med Bledom in Lesceci se je pripetila v torek, 15. maja, ob 7. zvečer težka nesreča, ki je zahtevala življenje 25letnega tesarja Vinka Resmana, nečaka radovljiškega župana. Resman se je peljal s kolesom z dela iz Bohinjske Bele domov na Gorico. Na klanecu blizu Bleda je na ovinku srečal avtobus, ki je vozil s postaje Lesce na Bled, in se zadel vanj z vso silo, tako, da je z glavo razbil na avtomobilu šipo ter si pri tem zdrobil čelo. Naložili so ga na avto in odpeljali v Radovljico k zdravniku, toda med vožnjo je Resman umrl. Pokopali so ga v Mošnjah. Pokojni Resman je bil vrl mladenič in je njegova nesreča vzbudila v radovljiški okolici splošno sočutje.

Krvav spopad na bolgarski meji. Na bolgarski meji se je dogodil krvav spopad. Obmejni stražnik Radovan Radovanović je blizu stražnice Hajduk Veljko pri Klisuri v okraju Bosilgrad opazil dva oborožena bolgarska vojaka, ki sta se bližala, vsak puško v roki, meji. Ko sta bila že kakih 500 metrov na jugoslovanskem ozemlju, je Radovanović ustrelil in zadel enega Bolgara, ki je padel na tla. Drugi Bolgar je pričel streljati in je lahko ranil Radovanovića, nato pa je odvrgel puško in pobegnil. Pri padlem Bolgaru so našli pet bomb in sto patron.

Nesreča.

Horjak Jože, upokojeni rudniški poduradnik, je šel s sv. Planine domov. Med potjo mu je spodrsnilo in si je izpahnil nogo. Celno noč je ležal na prostem in klical na pomoč. Šele drugo jutro so ga dobri ljudje spravili domov.

Otrok se ponesrečil s sekiro.

Franc Krošelj, 4letni sin železničarja v Brezini pri Brezicah, se je igral s sekiro in sicer tako nerodno, da si je odsekaval kazalec na levi roki.

SIRITE AMER. SLOVENCIA!

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00
100 Lir	\$ 6.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poštnina je v teh cenah že vrčana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno. IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJSEK & ČEŠKAR, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891. Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1891. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098

POZOR.—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1923, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Bolgarija.

Nekaj časa pred letom 1912 je Bolgarija stopila v ospredje slovenskega gibanja ne samo na Balkanu, temveč skoroda splošnega slovenskega gibanja. Zdelo se je, da so tla v Bolgariji ugodna, ni zaprek, kakršna so se pojavila povsod drugje vsled neugodnega političnega stanja drugih Slovanov, in Srbija, kot koliko svobodno država, je šla roko v roki z Bolgarijo celo na političnem polju. Naknadno se je pa pokazalo, da je bil pokret le slučajen, in še ni bilo onih pogojev, ki bi mu mogle dati trajnega uspeha.

Bolgari so nekaj časa uživali narodno svobodo. Seve so bile razmere tedaj povsem od modernih drugačne, in se tedanja svoboda ne more primerjati s kako moderno svobodo. Bilo je nekaj na zunan, kraljestvo, država, neki zunanji sijaj, a v tedanjih časih o pravi notranji svobodi kakega naroda niti govora ni bilo. Svoboda je pač le zunanja, in takoj razpade, ako se pojavi kaka večja nevarnost. Tudi bolgarska svoboda je izginila, ko so se pojavili mongolski Turkomani na balkanskem polotoku. Brat je radi zasebnih ambicij stopil v službo tujeja in se obrnil proti lastnemu bratu, dokler tujec ni zaslužil oba. Tako je bilo vespovsod na Balkanu, ne samo med Bolgari. Zasužnjen narod pa začne gniti pri korenini, in le redkokdaj ima v sebi moč, da se suženjstva otrese. Pomoč za osvobojenje mora priti od zunaj, kar je sicer na sebi dobro, a ima za pravo narodno osvobojenje velike hibe in nosi v sebi gotove zapreke.

Turško zasuzenje balkanskih Slovanov je trajalo nad 500 let, strahovita doba. Zgodovina je priča o ti strahovitosti, in le močan slovenski življenj jo je mogel koliko toliko prestat, da ni popolnoma izginil. Izgube pa se ne morejo tako lahko in tako hitro nadomestiti, in do prave svobode v modernem pomenu besede je še dolga pot. To je treba imeti pred očmi, ako se hoče prav presoditi razmere, in noče kdo zaiti v kake neplodne iluzije.

Tudi Bolgarom je prišlo osvobojenje od zunaj. Letos obhaja Bolgarija petdesetletnico osvobojenja. Dne 3. sušca l. 1878 je bil podpisan v San Stefano znani mir med Turčijo in Rusijo, in to je bil začetek bolgarskega osvobojenja. Kako malo pa so Bolgari resnično osvobojeni še po 50 letih, kaže dejstvo, da obhajajo to osvobojenje precej osamljeni, in se drugi slovenski svet dosti ne zmeni za tak važen dogodek. Zopet moramo poudariti, da so temu pač razmere krive, in preko težavnih razmer se ne more iti, dasi bi bila volja še tako goreča. Le čas more razmere preduriti. Vsekako pa je koristno, da se razmere skuša spoznati in jih prav presoditi, ker je delo za bodočnost s tem olajšano, in dana delu tudi prava smer.

Vzemimo in presojujamo najprej neugodne zunanje razmere bolgarskega osvobojenja. Začetek je bil storjen, pomoč je prišla od Rusije. Ampak prehod iz stanja narodnega in političnega suženjstva do svobode se ne more izvršiti v teku nekaj let. Bolgarom je pred vsem manjkalo lastne inteligence. Narod mora imeti voditelje, teh pa ni mogoče pobrati na potu. Rusi so prevzeli Bolgare v zaščito, pa nikakor ni bilo to Bolgarom v prid, kakor pač umevno, ampak potrebno je bilo. Ko se je Bolgarija začela dvigati, so postali pozorni drugi narodi

in države. Politika je začela mešati, predvsem se je dvignila stara Avstrija, njeno vlogo pozna vsak razumen Slovan, z njo je nastopila Nemčija, ki je v tedanjih časih po svojem "železnem kanclerju", Bismarcku, igrala na kontinentu v politiki prvo vlogo; Anglež se je spomnil, da mu je vsak Slovan nevaren, in je na škodo Slovana priskočil Turku na pomoč. Posledica vseh teh varuških homatij je bila, da so Bolgari prišli iz dežja pod kar in dobili tuje "varuhe" v obliki tujih knezov in carjev. Kam je vse to Bolgarijo privedlo, je vsakemu dobro znano. Danes obhajajo letnico osvobojenja — osamljeni.

Ampak tudi notranjih razmer se ne sme izgubiti izpred oči. Za pravo osvobojenje je treba nekaj več, ne samo nekega zunanjeja. Narod mora imeti notranje sile, ki se svobode oprimejo in jo morajo tudi držati. Teh notranjih sil Bolgari nimajo, vsaj ne v zadostni meri. Pozabiti ne smemo, da so Bolgari Slovani le bolj na zunan. Bolgarsko narodno jedro ni slovansko, ker Bolgari so prevzeli slovanski jezik, se zmešali s slovanskimi elementi, a narodno so bili mongolskega pokolenja. Tak naroden element se ne zatre tako lahko. Bolgari so zelo pridni, delaven, trezen narod, to so ostanki mongolskega značaja. Odločilno pa je pri kakem osvobojenju narodno mišljenje. Ker so danes Bolgari kolikor toliko Slovani, se more govoriti le o slovanskem mišljenju. Pri tem pa je zapreka radi mongolskega značaja. Med svetovno vojno, ko so Bolgari tako daleč zašli, ni igrala vloge edinole politika. Dobro se spominjam, kako so posebno Mažari udarjali na — mongolsko struno, in na bolgarski strani ni manjkalo odmeva. Morda je iskati ravno v tem razlog, da so se odločili za povsem protislovansko stališče v veliki borbi, in vse zaigrali.

Kvarljivi zunanji vpliv je zdaj precej ponehal, tudi notranje narodno mišljenje se obrača bolj in bolj zopet na slovansko stran, vzgoja bo storila svoje, Bolgari bodo polagoma zopet stopili v krog slovanskih bratov.

PISMO IZ STARE DOMOVINE.

Jesenice, Gorenjsko. Citam redno list Amer. Slovenec in težko mi je pri srcu, ko si mislim, koliko tisočev naših rojakov — bratov in sester, je moralo zapustiti rodno grudo in se podati v tujino za kruhom. Pri tem mi prihaja na misel, kako težka je usoda slovenskih in hčera, ker nas potiska iz kraja v kraj za zaslužkom. Trg Jesenice je industrijski center kovinskih delavcev, ki leži, odkar smo se ločili od naše mače, Avstrije, tik ob meji nemške Avstrije na eni strani, na drugi pa v bližini našega velikana Triglava, kjer meji na fašistično Italijo.

V tovarni K.J.D. (Kranjska Industrijska Družba) na Jesenicah je zaposlenih nad 1000 delavcev. Dela se osem ur na dan, zaslužek je pa tako beraški, da je sramota. Oče, ki ima ženo in kopico otrok, zasluži mesečno — reci in piši — 1000 dinarjev, ali 200 dinarjev tedensko, če pa vzamemo dnevno, pa pride le po 35 dinarjev. S tem mora družina izhajati. Komaj, da je za najpotrebnejšo hrano in stanovanje, za obleko ne ostane ničesar. Tako vidite, bratje onstran oceana, se godi nam tukaj. Pa vse bi še bilo, če ne bi delavstvo v svojem obupu iskalo tolažbe v alkoholu. Vse pivnice so polne ljudi, ki pijejo alkoholne pijače — očetje, katerih otroci doma jokajo od gladi, zapravljajo težko zaslužene novce v krcmah. Tako se godi nam tukaj in čakamo na boljše čase. Pozdrav vsem rojakom! J. Pančur.

ŠTORKLJA V JOLIETU.

Joliet, Ill. Pri družini Rafael in Stella Težak, 202 Rosse St., so 16. maja dobili obisk štorke, ki jim je pustila zdravo hčerko v spomin. To je prvi blagoslov pri družini. Čestitamo!

Z delom gre bolj počasi. Iz zidarstva dela je dovolj, ker v našem mestu gradijo velike palače, hotele, gledališča in garaže. Poročevalec.

KNJIŽEVNOST.

Izšla je junjska številka Ave Marije s tako-le vsebino: Odlomki iz zgodovine slov. naselbin v Ameriki (III). — Govor o kolektah. — Nenavadno izdajstvo (zgod. dogodek). — Visoko so božja nebesa (pesem). — Preko Atlantika življenja. — Ave Marija! (pesem). — Ob srebrnem studencu (povest). — Naši mladini. — Pticka (pesem). — Bela lilijska (pesem). — Odmevi z grške Assisi. — Kukavica (povest). — Hrepenenje (pesem). — Križ ali revolver? — Na vrtu (pesem). — Mojzesa imajo in prerok (sonet). — Obisk pri vzhodnih patriarhih. — Ob desetletnici angleške vlade v Palestini. — Glasovi od Marije Pomagaj. Ave Marijo toplo priporočamo vsem čitateljem. Naj ne bo katoliške hiše med ameriškimi Slovenci, ki bi ne žrtvovala majhne svote v podporo Ave Marije, ki je nabožno-poučni mesečnik. Ave Maria poglablja v srcih vernih Slovencev smisel za resnico in lepo življenje. Ave Maria stane letno \$3.00 in se naroča pri Upravi, Box 443, Lemont, Ill.

30 letni jubilej škofa dr. Jegliča.

Sv. oče je poslal po svojem državnem tajniku ljubljanske škofu sledečo brzojavko: Tebi, ki te dni dovršuješ 30. leto škofovskega delovanja, sv. oče radi tega srečnega dogodka čestita, prosi Boga, naj Tvojemu pastirskemu delovanju doda še novih zaslug in ti v znak očetovske ljubezni prav iz srca podeli apostolski blagoslov. — Kard. Gasparri.

Dan Gospodovega vnebohoda — 17. maj — je bil v Ljubljani ves v znamenju proslave 30 letnega jubileja vladikovanja našega škofa dr. A. Bonaventura Jegliča. Slovenski narod je ta dan po svojih političnih in kulturnih zastopnikih enodušno dal izraza svojemu ponosu, da ima takega nadpastirja, svojemu veselju, da mu je Bog dal čakati tako redko slavlje, svojemu zadoščanju, ki je zastopnik kralja, celokupne vlade in ministra za vere posebič pripel slavljenca na prvi visoko odlikovanje, kakor ga dobe v naši državi kot priznanje od vladarja in dinastije, ki so si stekli posebno velike zasluge za državo in narod. Tako je resnično delovanje nebesično požrtvovalno življenje v službi naroda in neomadeževan idealizem, ki so ga zloba, zavist in sovraštvo majhnih ljudi toliko oklevetali in oblatiti skušali, dobilo za sluzeno priznanje od samega vladarja, a množice ob službi božji in večerni akademiji so dokazale, kako nemiljuzi spomenik si je dr. A. Bonaventura Jeglič postavil tudi v srcu slovenskega ljudstva!

Slovesna pontifikalna masa, ki jo je jubilent dr. A. B. Jeglič opravil v blestecem, z izredno izvornostjo zamišljenem, prekrasem jubilejnem ornatu, je pokazala izredno čilost in prožno moč slavljenca, tako da je bilo veliko prisotnih n. pr. čudno iznenadenih nad njegovim krepkim, po vsem božjem hramu se jasno razlegajočim petjem. Poveljeval je daritev zbor škofov in prelato, ki je kakor pester venec obdajal oltar in pontifikanta.

Slovesnosti ni v najmanjši meri do neskaljenega harmoničnega veličastnega učinka pripomogel stolni zbor, čigar vodja Premrl je za to priliko izbral Perosijevo pontifikalno mašo v d-molu, polno sladke melodije, vso prepleteno z jasnim kontrapunktom. Posebno pozornost so vzbujali izraziti konci v fugirani velikonočni aleluji. Nič manj ali pa še bolj slovesno so učinkovale skladbe slovenskih skladateljev Foersterjev, iz živahnega kontrapunkta se razpredujoči gradual, Premrl v višavo kipeči za lahno, jasno sinjino ves prepojeni ofertorij in nazadnje obširni, harmonično in živahni barvah, melodično in kontrapunktično v nepričakovanih nasprijah se izživljajoči Kimovčev "Tebe Boga hvalimo." Iz kratka: vsa slavnost v cerkvi je bila na izredni umetniški višini: naj že gledamo na

sijajno arhitekturo ali njej docela enakovredno slikarstvo, izbrano govorništvo, zgledno, vzorno paramentiko in — last not least — blesteči glasbo.

Po pontifikalni službi božji se je vršila poklonitev in čestitke zastopnika Sv. Očeta papeža, zastopnika Nj. Vel. kralja, vlade in ministra za vere, predstavnikov cerkvenih, posvetnih in vojaških oblasti, brez števila nabožnih, stanovskih in prosvetnih društev ter posameznikov slavljenca v sprejemnem salonu škofijskega dvora.

Po pontifikalni službi božji se je vršila poklonitev in čestitke zastopnika Sv. Očeta papeža, apostolskega nuncija, zastopnika Nj. Vel. kralja, vlade in ministra za vere, velikega župana ljubljanske oblasti, župana mesta Ljubljane, generala poveljnika divizije, predstavnikov škofijske duhovščine, redov, ter ostalih posvetnih oblasti, brez števila nabožnih, stanovskih in prosvetnih društev ter posameznikov, ki so slavljenca izrazila čustva radosti nad redkim slavljem plodonosnega dela jubilentovega za cerkev, državo in narod.

Okoli 1. ure se je začela polniti lepa baročna slavnostna dvorana škofijskega dvorca samih najodličnejših gostov, predstavnikov cerkvenih in posvetnih oblasti in prijateljev jubilanta.

Prvi je pozdravil sam jubilar drage goste, slavil sedaj vladajočega papeža Pija XI., ki s toliko modrostjo vodi Cerkev, ter dal navdušenega izraza čustvu globoke ljubezni in vdanosti slovenskega ljudstva do vladarja kralja Aleksandra I. Na pozdrav papeža je odgovoril apostolski nuncij mons. Pelegrinetti v lepi slovensčini, proslavljajoč velike zasluge škofa dr. A. B. Jegliča za Cerkev, za lepo katoliško življenje ter kulturno in moralno povzdigo slovenskega naroda.

Nato se je dvignil zastopnik ministra za vere, sekcijijski načelnik dr. Čičič, ki je najprej slavil veliko slovensko srečno slavljenca, kojega zasluge bodo za večno zapisane v zgodovini slovenskega naroda in mlade Jugoslavije. Potem pa je sledil nepričakovan dogodek. Dr. Čičič je nadaljeval: "V imenu Nj. Vel. kralja Aleksandra, celokupne vlade in ministra za vere sem pooblaščen izreči visokemu jubilantu priznanje za njegove velike zasluge za državo in narod ter izročam od Nj. Vel. kralja jubilantu za njegovo veliko delo ob tem jubileju poklonjen red Karadjordjeve zvezde IV. razreda, red, ki ga podeljuje dinastija samo možem, ki so si stekli izredne zasluge za narod in državo." — Tem besedam je sledilo navdušeno radostno vzklikanje in ploskanje, nakar je predstavnik vlade škofu, ki je bil do solz ginitički višini: naj že gledamo na

Citamo: Za Bolgare, prizadete po potresu smo prejeli znesek 10,000 Din. — Drugo poročilo: Za po potresu prizadete Bolgare prejeli 25,712 Din. Prosimo uljudno še nadaljnjih darov! — Lepo tako in človekoljubno, da se Jugoslavija zavzema za brate izven svojih meja. — Citamo pa tudi: V Hercegovini si je X. X. vzel življenje; vzrok samomora: beda. — Pa tudi: Velika lakota v Hercegovini in delih Dalmacije. Ljudje gladu umirajo. — Nikjer pa ne čitamo, da bi se za ta nesrečneže nabiralo v Jugoslaviji. — Mar ti niso bratje?

Pri pisaneju pisma. — Prijatelj: "Temu lumpu in falotu pišeš ti: Spoštovani gospod?" — "Kako pa naj mu pišem?" — "Piši mu: Drugi kolegal!"

Razlog žene za nov ljubelek. — Mož: "Ne, novega ljubkega ti pa ne kupim!" — Žena: "Tako! In ti hočeš biti potem še načelnik Opleševalnega društva?"

Zamisljenost. — Profesor je sedel pri pisalni mizi ter delal. V sobo planeta sinčica Mirko in Penček. Profesor se hudo obrne ter zarenti: "Kaj pa hočeta zopet, pustila me v miru." — "Lahko ne sva ti prisliša voščiti," pravi Mirko. — "Za dobro, že dobro, toda sedaj nimam časa, pridita jutri zjutraj."

Ponesrečena zvižaja. — Šopuš Ahacij je dobil v jeseni od sosedov in prijateljev obilo kolon. Ko pa je pripravil tudi sam kolono, so ga tri beščke skrbi, kako naj povrne vse dobrote svojim sosedom in prijateljem. Na vsak način je hotel celo zakljano svinjo obdržati zase. Vprašal je za svet svojega sosedu, zvitega Miheca: "Ti Miheec, kaj naj napravim, da mi ne bo treba vracati kolon?" — "Miheec: "Ho, je prav lahko. Jutri zjutraj razglasiš, da ti je bila svinja ukradena." — Ahacij: "Saj res." — Zviti Miheec pa si je ponoči premislil ter Ahacij: "Saj res." — Zviti Miheec je drugo jutro Ahacij srečal Miheca, mu je potolažil: "Čuj, Miheec, meni so ponoči ukradli svinjo." — Miheec: "Le tako govori, pa ti bo vsakdo verjel." — Ahacij: "Meni so v resnici ukradli svinjo." — Miheec: "Tako je prav. Če boš tako vztrajal pri svoji trditvi, boš še mene prepričal..."

Nekdo, ki se je pisal Janez Luknja, je bil tako len, da se je podpisoval samo s črko J., poleg te pa je s peresom skozi papir napravil luknjo.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

PODLISTEK

Stefan Lazar: TITANA. Roman. Iz madžarsčine prevedel Fr. Kolenc. I. Oči, ki so ličile mandeljnu, je uprl v opazovalno cev in je z mrko pozornostjo opazoval učinek. Oči so mu bile mrzle in nepremične ko kos ledu. Sedaj se je brezbrizno premaknil in je na kos papirja zabeležil neko formulo. Potem je odložil opazovalno cev in je srepo gledal pred se. Stal je za mizo, kakor kak kip. — Mutsuhito Dsain, o čem razmišljate? — je vprašal Overton, drugi pomočnik. — Ali se vam ni posrečilo? — Pač, — se je stresel Japonec. — Le

na to sem mislil, kako vse cvete sedaj v moji domovini... Nekak žalosten smehljal mu je preletel brezkrvni, rumeni obraz, pogled se mu je utrnjeno izgubil v daljavi; iz tovarniških dimnikov se je po nebesnem oboku valil proti solnčnemu vzhodu umazan dim. — V tem času mora biti tam zelo lepo, — je rekel Overton. — Toda Bog ve, mene tudi najlepša slika le za trenutek prevzame. Saj je vendar tako naravno, kar je lepo. Kaka znanstvena formula ali kaka resnična skrivnost me bolj zanima... Mutsuhito Dsain je vzdihnil. — Cveč je najčudovitejša formula in največkratnejša kemična skrivnost, katero le oni reši, ki išče ključ rešitve v samem sebi. Jaz ljubim cvetlico. Cvet je skrivnost stvarstva. Ljubim naravo. Ker vem, da sem ključ narave jaz: misleči človek... Overton se je dvignil. Eleganten posvetnjak je bil tudi v belem delavnem jopiču, ko se je počasi sprehajal po velikanski delavnici. Japonec je z mrzlim pogledom

spremljal lepoličnega, širokoplečatega mladenci; Overton je bil podoba popolnega ameriškega bogataša. — In tudi narava ne izvrši nižjega dela, ko ustvari cvet, kakor mi, ko priključimo iz dna preiskovalnih cevč neznanu formulo. — Seveda, — se je veselo smejal Overton, — saj tudi zemlja ni nič drugega ko velikanska preiskovalna cev, v kateri se odigrava isti velikanski učinki, ki jih v pomanjšani obliki opazujem v opazovalni cevi... — Tako je, — je uslužno prikimal Japonec. — Kako daleč ste prišli s poizkusi? Overtonov obraz se je zmrabil. — Na začetku začetka sem še. Razteznost plinov... Neumna resnica. Ali se mi posreči uresničiti, da bi se plini v valoviti črti širili naprej. Tako, kakor jaz hočem... — Nemogoče. — Le ene misli je treba, vzplamtečega bliska in sem na pragu skrivnosti. Samo ene misli in čutim, da zrušim eno velikansko zakonitost sveta — življenje. Plini, ki

se bodo dali voditi! Ko se nevidna plinska molekula ne bode mogla ločiti druga od druge, ker jih bo moja volja skupaj držala. Kaj rečete k temu, Mutsuhito Dsain? Japonec se je nasmehnil. — In zakaj hočete vkovati v verige plinska telesa? — je vprašal potem resno. — Naravi ni mogoče delati sile. Zakaj hočete zrušiti nauk o razteznosti plinov? Kak znanstven pomen ima to? Pogledala sta se. — Za človeško bodočnost delam — je z visokega odgovoril Overton. — Jaz tudi. — Toda tudi drugi smotri mi migljajo pred očmi... Japonec se je naslonil na mizo. — Vojska? — je vprašal tiho. — To, — se je prikimal Overton. Mutsuhito Dsainovo oko je vzplamtelo. Puncica se je raztegnila, potem zopet skrčila in izraz je otopel, le samo na zbočenih ustih je zaigral neki fini, zaničljiv smehljalj.

— Vojska je mati bolesti in muk, mir pa... — ... priprava za drugo vojsko, — ga je prekinil Amerikanec. Zvezda Združenih držav se dviga in... — Japonski se smeje bodočnosti, — je mirno pripomnil Mutsuhito Dsain. Overton se je vznemiril, vendar pa se je premagal. — Kako mislite? — se je ozrl na tovariša. Japonec se je nagnil nekoliko naprej in je na prsih prekrizal roke. — Anglija je ostarela, toda svetovno gospodarstvo ima še v rokah. Latinski narodi so nazadovali, slovanstvo se je izživelo, germanski militarizem je oslabil. Kdo je na vrsti? Amerika ali Japonska. Toda tudi ljudstvo Amerike spada k beli rasi in mešanica ljudstev v sebi nosi one razkrajajoče klike, ki bi semlele velike narode na pozorišču svetovne zgodovine... — In Japonska? (Dalje prih.)

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

10. Nedelja — Sv. Marjeta.
11. Ponedeljek — Sv. Barnaba.
12. Torek — Sv. Janez Fakund.
13. Sreda — Sv. Anton Padovanski.
14. Četrtek — Sv. Bazilij.
15. Petek — Sv. Srce Jezusovo.
16. Sobota — Sv. Janez Fr. R.

Rev. K. Z.:

DRUGA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

2. pobinkoština: Prilika o veliki večerji. (Lk. 14, 16-24.)

Berilo je vzeto iz prvega pisma sv. Janeza, 3. poglavje, 13. do 18. vrste. Zgodbe stran 1110.

Glavni in osnovni nauk krščanstva je ljubezen, zato se imenuje vera ljubezni.

Iskusi je prišel na svet, da obnovi one srčne sladke vezi, katere je potrgal greh, namreč: vez ljubezni človeškega srca s svojim Bogom, — ljubezen do Boga, in vez srca s srcem — medsebojna vez bratovske ljubezni. Dal nam je nazaj Boga kot očeta, zato pravi, da smo sprejeli posinovljenje božje. Dal nam je pa tudi sočloveka v brata.

Bog sam je samo ljubezen in kdor ostane v ljubezni božji, je božji. Bog ostane v njem in on v Bogu. Ta božja ljubezen pa vključuje ljubezen do bližnjega. Večna, neskončna in neskaljena ljubezen bo za naše srce večna blaženost v nebesih.

Zato je pa ljubezen že tukaj na zemlji začetek večnega življenja in srca brez ljubezni ima že tukaj začetek večne smrti v večnosti.

Svet pa te ljubezni do Boga in do bližnjega ne pozna, da, jo cel sovraži. Zato sovraži tudi tiste, na katerih vidi sledove te ljubezni. Zato "predragi, ne čudite se, ako vas svet sovraži." "Ker ljubimo brate, smo prenešeni iz poganskega sovraštva smrti v življenje. Kdor ne ljubi, ostane v smrti in je ubijalec svojega brata."

Toda ta ljubezen ni prava, če se ne pokaže v dejanju, zlasti v tem, da smo pripravljani drug drugemu pomagati, ko smo v potrebi, pa zapre svoje srce pred njim, kako bo ljubezen božja prebivala v njem?"

"Zato, otroci! moji," nas nagovarja danes veliki apostol ljubezni, "ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici."

Evangelij je vzet iz evangelija sv. Luke, 14. poglavje, 16. do 24. vrste. Zgodbe stran 389.

Skupna miza, skupni obedi, ali ni v posamezni družini to najmočnejše sredstvo skupne vezi ljubezni družine? Dan za dan se zbira družinica zjutraj, popoldne in zvečer, trikrat na dan najmanj, k skupnim obedom. Tu se srečava srce s srcem dan na dan, tu se srečava obraz z obrazom. Kaj čuda, da se ta srca potom vedno ožije in ožije sklepajo skupaj v eno sladko vez ljubezni med seboj. Otroci sedajo k mizi, katero sta jim voditelja pripravila. Oče jim je zaslužil z žulji svojih rok, kako naj otroci počasi ne spoznajo očetove ljubezni? Tu zajemajo bratje in sestre iz iste skledice, jedo isti kruh, isti obed, dar istega očeta in delo iste matere. Kako naj se ta srca ne zvežejo počasi z ozko ljubeznijo bratovske in sesterske ljubezni?

Ali ni naš božji Odrašenik poskrbel tudi za ljudi na zemlji za celo človeško družino skupno mizo, skupne obede?

Da! Današnja nedelja je nedelja presv. Zakramenta.

Da bi se te vezi ljubezni človeškega srca s svojim Bogom in človeka s človekom neprestano obnavljale, kakor se obnavlja dan na dan v posamezni družini, je "neki človek — Kristus — pripravil veliko večerjo," pognil veliko skupno mizo, družinsko mizo človeškega rodu. Dal je svoje lastno telo v hrano in svojo lastno kri v pijačo, katero pripravila in tako skrbno deli družinska mati sveta katoliška cerkev po vseh svojih cerkvah po celem svetu in "jih veliko povabi".

Da, obhajljiva miza po naših cerkvah kaj je drugega, kakor skupna miza vseh človeških src na zemlji. Človek naj je ne do nebeske večerje, te nebeske hrane in ž njó naj je ljubezen do Boga, katerega vživa v tej hrani, naj je ljubezen do bližnjega, ker se tukaj vsi zbiramo enako, da jemo od enega kruha in pijemo iz enega keliha. Tu ni razlike med revnim in bogatim, učenim in neukim, nizkim in visokim, poglavarjem in podložnim. Oba sta enaka. Oba josta enaki in isti kruh. Oba vživata istega samega Boga. Oba sta skupaj z istim Očetom, ki je meni enak in isti oče, kakor tebi, in ne pozna razlike med nama. Oba sva mu samo ljubljena otroka; obema je pripravila ta obed ista skrbna dobra mati, sveta cerkev, ki zopet ne pozna razlike. In mi smo ji vsi samo njeni otroci.

O, kako vzvišena in velika naloga te skupne svetovne mize človeškega rodu — naše obhajljive mize. O, ko bi jo človeška družina spoznala in se je posluževala.

"Veliko jih je povabil." Vse ljudi je povabil in jih še vabi. Neprestano pošilja "svojega hlapca", svoje duhovnike "ob uri večerje, reči povabljenim, da naj pridejo, ker je že vse pripravljeno".

O, zato, ali ni kaznjivo, če povabljeni zavračajo to povabilo in se izgovarjajo z raznimi izgovori, in nočejo priti?

O, ali ni zanje tudi velika škoda, ni za svet, ni za nas kristjane velika škoda, da se tako radi izgovarjamo in nočemo pogosto k tej večerji? Kateri otrok v družini se ogiblje skupnih obedov? Dober? Ne! Tisti, kateremu družina preseda, tisti, kateremu je srce omrzlo v ljubezni do očeta, do matere, do bratov in sestra.

In ali ni žaljenje dobrega očeta, dobre matere, ako otrok prezira skupne družinske obede in išče drugod svoje mize?

O, zato razumimo veliki nauk današnje nedelje in današnjega svetega evangelija! Velik je! Velikanskega pomena je za našo časno pa tudi večno srečo.

Zato če hočemo, da bo rastla in se utrjevala v nas sladka vez ljubezni do Boga, da bo rastla sladka vez bratovske ljubezni med nami, ne zamujajmo te skupne družinske mize človeškega rodu — sv. obhajlja! Ne le enkrat na leto, pogosto se shajajmo tukaj pri tej mizi in srca naša se bodo zopet ogrela v veliki in skrivnostni sladki vezi: ljubezni božji in do bližnjega.

30LET. JUBILEJ DR. JEGLIČA

(Nadaljevanje z 2. strani.)
njen, pripel visoki red. In vsi začutili da je s škofom odlikovan ves slovenski narod! Škof se je s tresočim glasom zahvalil kralju, izjavil, da takega odlikovanja nikoli ni pričakoval in končal z navdušeno sprejetimi besedami: "Dal Bog, da bi mogel še kaj storiti za državo!"

Večerna akademija v Unionu.

Velika Unionska dvorana je že nekaj kratov na svoj način izpričala, s kom čuti Ljubljana koga spoštuje, ceni, ljubi. Takisto je izpričala tudi omenjeni večer, kako ceni, kako spoštuje, kako ljubi Ljubljana svojega očeta, svojega velikega sina in duhovna škofa, ki je 30 let njen in našega naroda duhovni pastir. Vselej, kadar slavi in časti Ljubljana svoje sinove, svoje može, svoje delavce, svoje graditelje kulture, gospodarstva in socialnega kotička veliko unionsko dvorano. Tako jo je napolnila tudi v nedeljo večer do poslednjega razpoložljivega prostora. Večina sedežev je bilo odanih že v predprodaji, ves balkon in prednji del parterja pa je bil rezerviran za povabljenne goste in zastopnike najrazličnejših centralnih organizacij.

Dvorana, okusno ozaljšana z lavorovimi vencji, okrašena s trakovi papeških, državnih, narodnih in mestnih barv. Balkon sam spremenjen v prijeten vrt, zasajen s cvetličnimi grmi, med njimi pa vise vokvirjeni rdeči napis zastopstev. Tam zadaj pod galerijo pa govori v velikih rdečih črkah geslo iz tistih dni, ko je bil veliki vladika zasedel svojo stolico, ko je bil dejal, da mu bo vodilo in cilj in pot in mu je bilo res: "Pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji!" Nasproti njem, tam nad odrom pa kratke pozdrav in nemo sporočilo: "1898 — A V E — 1928". In na odru samem v polkrogu 25 zastav; vseh ljubljanskih central in društev, pa še nekaj iz okolice. Trdimo: tako preprosto lepo in praznično domače, obenem pa s toliko skrbjo okrašene dvorane nismo še videli!

V dvorani morje obrazov, znanih posvetnih, mnogo duhovnih. Spredej ob steni pol stotine semeniščnikov v prednjih vrstah parterja množina duhovščine, višje in nižje, — takšna je bila dvorana, ko je točno ob osmih prišel gospod jubilarant s svojim odličnim spremstvom.

Po 10 parov Orlov in Orlic v kroju je stoji napravilo špalir, ter nato obsedelo na svojih mestih, tvoreč tako izredno slikovito podobo častne straže svojemu velikemu prijatelju in ljubitelju.

In bil je pozdravljen knez, kakor ni pozdravljen vsak. Dvorana je vzhicena ploskala in vzklikala ob prihodu visokega gosta in posetnika. Obenem z gospodom jubilarantom so prispeli na akademijo: papežev nuncij v Belgradu, monsignor Hermegild Pelegrinetti, zagrebški nadškof dr. Bauer, križevski škof dr. Njarady, škof krški dr. Srebrnič, zastopani pa so bili tudi drugi odlični zastopniki civilnih in vojaških oblasti, ter zastopnika ministrstva ver in notranjih del.

Nato je imel slavnostni govor na vladiko g. dr. Karel Capuder, prosvetni šef: "Prezvizišeni! Visoki gostje! Častita gospoda! Dovolite, da poskusim izraziti misli, ki nam vstajajo in

čuvstva, ki nas navdajajo nocoj ob tej izložbi znamenj in imen iz kulturne zgodovine našega naroda. Neovrgljivo dejstvo je, da je temelj visoke kulture — vera. Naša doba preživlja v tem pogledu krizo. Boj krščanstvu, katoliškemu krščanstvu se že dolgo razlega tudi pri nas. — Mnogo jih je bilo v preteklih 30 letih in jih je še danes, ki so pod vplivom protiverskih gesel. Treba je opozarjati večkrat na velikost odkritega sovražnika. Poglejte naše versko življenje! V božjo čast se zadnjih 30 let dvigajo po slovenski domovini lepe naše cerkve. V naše visoke stolpe, ki so onemeli v grozi svetovne vojne, se je zopet vselil glas zvonov, ki nas vabi in kliče: Kvišku srca! In kdo je tisti, ki je že 30 let med nami z besedo in peresom učil verovati in nam sam daje vzgled žive vere?

Pa prišel je še odločilnejši trenutek, ki enkrat zamujen, se ne povrne več. Bilo je, ko so se uprle oči našega zmučenega naroda proti jugu in so se stegale njegove roke bratu naproti v združitev. Tedaj ste podpisali ustanovno listino našega združenja z brati Srbi in Hrvat in za Vami so jo podpisali tisoči in tisoči in je šlo navdušenje za svobodno, neodvisno, mogočno Jugoslavijo do zadnje gorske kočice v naši domovini!

Zato Vam danes vsa ta zastopstva tu, vse te zastave in napisi kažejo sadove Vašega velikega 30letnega dela, zato ta nocojšnja izložba bojnih znamenj v svetem, nekrvavem boju za resnico in pravico v nas vseh vzbujajo zavest — zmage.

Bog živi vrlega vladiko! Navdušeno odobravanje vseh je bilo znak, da je bil govor vseh navzočih izraz. Gospod jubilarant se je sam dvignil in se za tolikšne pozdrave prijazno zahvaljeval.

Sledila je papeževa himna, znamenita po tem, da jo igrajo takrat, kadar se podaja v cerkev sam sv. oče. Občinstvo jo je poslušalo stoji.

Jedro vsega večera ter tudi najlepša točka akademije je brez dvoma bila poklonitev visokemu jubilarantu. Gosp. akademik M. Stare, naš priznan deklamator, je s toplim občutjem deklamiral za to priliko od dr. I. Preglja zloženo pesem: "Prezvizišenemu gospodu, gospodu škofu dr. Antonu Bonaventuri Jegliču ob tridesetletnici njegovega vladikovanja v Ljubljani."

Poglejmo naše zvezde, kako kviško gredo, pogledjmo, odkod naši veliki može rasto! Iz naše zemlje ženo, brez širokih meja, in še iz neusahle vere v Boga. Skrb jim zibel poganja s trdo roko, pogrinja za spanec, a postilja trdo. In kadar se v veliki svet je utrgal iz gnezda rodnega ptič: "Sin, moli in delaj!" v pozdrav in slovo in drugega nič. Takole, glejte, naše zvezde kvišku gredo, takole, glejte, naši veliki može rasto ...

IZ NEODRESENE DOMOVINE.

Izpremembe v tržaški škofiji.

Č. g. M. Klun je instaliran za župnika v Vojdcah. Župnik Piščanc Gabriel bo upravljal excurrando Boršt in Ricmanje. Č. g. Theurschuh je imenovan za župnega upravitelja v Podgorju ter bo upravljal Klancec excurrando. Č. g. Kraševac Al. bo upravljal excurr. Mune, župnik Leiler pa Razorico. Kakor se vidi, ni mogel tržaški škof na mesta, ki so jih morali zapustiti pregnani gg. Škoda, Knavs, Soklič in Podržaj, niti enega novega duhovnika; tako veliko pomanjkanje duhovščine je na Tržaškem v Istri. — Č. g. Rovis Kazimir je imenovan za notarja tržaške kurije.

Črni oplači na obzorju.

Tę dni je tržaški prefekt dal zapleniti "Mali list" in še neki drugi hrvatski tednik. Splošno se smatra ta nenadni ukrep kot napoved novega preganjanja slovenskega tiska na Primorskem, ki bo prav gotovo zahtevalo kako novo žrtve. Značilno je, da se izpadi proti časopisu ponavljajo periodično, in prav gotovo ni slučajno, da se poostri preganjanje tiska in sploh slovenskega življa vselej, kadar so na dnevnem redu

kaka pogajanja med Jugoslavijo in Italijo. To se je zgodilo zadnjič pred pogajanja za podaljšanje prijateljske pogodbe, to se ponavlja danes, ko je isto vprašanje na dnevnem redu.

"Praznik dela."

Fašisti so odpravili praznovanje 1. maja in prenesli "praznik dela" na dan 21. aprila, t.j. dan, ko se proslavlja ustanovitev Rima. Kakor je strogo prepovedano praznovanje 1. majnika, tako je strogo zabranjeno delo dne 21. aprila. Letos je bilo med delavstvom toliko več godrnjanja, ker je padel 21. april na soboto in niso mogli delavci dva dni zaporedoma nič delati. Tudi na deželi je v nekaterih krajih milica nagajala kmetom na polju in jih podila z dela. To se je dogajalo predvsem na Krasu. Tako so n. pr. v Kamnu fašisti podili kmete s polja in zgnali na zborovanje ter jim pridigali o fašistovskem sindikalizmu.

Iz Predjame

je odšel v Jugoslavijo g. Ivan Uršič, zaposlen pri družbi "Selabsa". Italijanskega državljanstva ni mogel dobiti, ker oblasti stremijo za tem, da izženejo iz dežele vse jugoslovenske državljane. Tako postopajo v času, ko sanjajo o sprejetju nettunskih konvencij

z jugoslovske strani, na kar bi trumoma vdrl v Jugoslavijo in se tam udeleževali poljubno na vseh pridobitnih poljih.

Ker je krádlá rože na vojaških pokopališču

v Moši je bila obsojena v Gorici 21letna Arminija De Rossi na 3 mesece in 15 dni zapora.

PLEN PROH. AGENTOV.

Birmingham, Ala. — Na tukajšnji železniški postaji so zvezni proh. agentje zaplenili tovorni voz, v katerem je bilo 1700 kvortov finega kentuckyjskega "bourbon" žganja. Pošiljatelj je bila iz Kansas City, Mo.

OBLETNICA SMRTI.

Tri leta je že poteklo, odkar si nas zapustil in se preselil v večnost ljubi soprog in očete

JOŽEF BUCHER.

Po Tebi žalujemo in se Te spominjamo v molitvah doma in pri svetih mašah. Preselil si se 5. junija 1925 v boljšo domovino, kamor pridemo za Teboj, ko bo božja volja. Blagi soprog in oče, lahka naj Ti bo zemlja!

Žalujoča soproga Ana Bucher in otroci.

Joliet, Ill. 29. maja 1928.

LETA SLUŽBE

v

Model T Fordih

S par dolarji stroškov lahko prevozite še na tisoče milj v svojem starem avtomobilu.

MODEL T Ford je še vedno dobra kara. Dvajset let je zavzemala prvo mesto v motorni industriji ter se je danes poslužuje več ljudi kot kateregakoli avtomobila. Več kot osem milijonov Model T Fordov je v aktivni službi po mestih, kakortudi na deželi. Dosti med njimi bi se jih lahko vozilo še dve, tri do pet let z jako malimi vzdrževalnimi stroški.

Stroški Model T delov in potrebno delo je izredno ceneno vsled ustanovljenega Fordovega načina.

Novi fenderji stanejo naprimer od \$3.50 do \$5, dočim stane delo od \$1 do \$2.50. Z malimi stroški za material se zamore uravnati motor in nadomestiti komutator. Krtača in vibrarne igle stanejo samo \$1. Snov za zavoro se nadomesti in zasilno zavoro se izenači z \$1.25 stroški za delo. \$4 do \$5 je treba plačati za obnovo prednje osi, uravnava vzmetov in vzmetnih delov ter za uravnava, ustaljenje in ureditev koles.

Delo za obnovo povprečne osi stane od \$5.75 do \$7. — Izbrušenje obratov in odstranitev karbona se da napraviti za \$3 do \$4.

Skupina štirih novih pistonov stane samo \$7. Če plačate \$20 do \$25 za delo, imate lahko ves motor in transmisijo prenovljeno. Deli posebej.

Vse te cene so seveda približne, kajti stroški za potreben material so odvisni od stanja, v katerem se kara nahaja. Kljub temu je pa iz tega razvidno, s kako malimi stroški je mogoče Model T Ford popraviti, da bo sposoben za nadaljnje tisoče milj.

Vsled tega pojdite k bližnjemu prodajalcu Fordov in mu recite, naj vam izračuna, koliko bi stala preobnova vašega model T Forda. On vam bo vnaprej natančno povedal, koliko vas bo stalo vse delo.

FORD MOTOR COMPANY

Detroit, Michigan

Phone: CANAL 5903

JOSEPH PAVLAK

PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK
V CHICAGO

1814 South Throop Street Chicago, Illinois

Se priporoča Slovincem ob vsaki pogrebu. — Mrtvačnica na razpolago. — Avtomobili za vse slučaje, kakor šentvaranje, krste in pogrebe. — Na razpolago vsem noč in dan.

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Mogoče je sicer bilo, da je ustrelil kateri mornarjev, toda — tudi Ine je imela samokres, sam ga ji je dal.

In njegovih od prebitega strahu otrpli živci so zadržali v novem strahu. Kaj če so Ino napadli mornarji —! Ali pa divje živali —! Ine v nevarnosti —!

Kaj si je njegov spremljevalec mislil, ko je slišal strel, tega ni mogel uganiti. Le to je opazil, da je brz izdatno pospešil korake in ga kmalu pustil daleč za seboj.

Skočil je za njim, opotekal se je ob koreninah, butal ob debela, nešteto krat je padel, nazadnje pa je obtičal sredi črne teme.

Ves obupan je zaklical na pomoč in na njegovo veliko tolažbo se je res kmalu spet pojavil neznan "divji mož" v temi pred njim.

Nekaj trenutkov ga je neznanec gledal kot bi ne vedel, kaj naj počne z njim. Nato pa mu je mignil, naj se ga oklene krog vratu.

Clayton je ubogal in neznan mož je skočil s svojim težkim bremenom v veje.

Kar je sedaj doživljal Clayton, tega vse svoje dni ni mogel pozabiti.

Visoko gori skozi veje je hitel z njim neznanec, v vratolomnih višinah je šinil z enega drevesa na drugega, z nezmotljivo varnostjo je stopala njegova noga po zapletenih vrveh slaka, srboti in bršljani in Clayton se je vrtelo v glavi, če je pogledal podse v temne globine džungelskih tal. Kajti Trzan je potoval po najvišjih vejah, tam kjer so najredkeje in je pot najkrajša.

In s tako naglico je potoval, da je Claytonu sapo jemalo.

Trzan pa se je jezil nad svojo počasnostjo —.

Dospela sta na obrežje.

Trzanovo bistro uho je od daleč ujelo čudne glasove, ki so prihajali sem od kočice. Koj je vedel, da je na delu Sabora, Levinja.

Šinil je z visokih vej, lahno in prožno je skočil na tla, vkljub teži, ki jo je nosil, se otresele Claytona in pohitel h kočici.

Clayton je pohitel za njim kar je mogel.

Ni bilo več dvoma — Ine je bila v nevarnosti! In Ine, hči profesorja Porterja, ni bila zanj samo nežno, mlado dekle v smrtni nevarnosti, ampak tudi edino dekle na svetu, ki jo je ljubil. Življenje bi bil zastavil zanjo.

Ko je zavil krog oglja, je zagledal prizor, ki je osramotil vse njegove dotedanje pojme o viteštvu in plemenitem junaštvu v reševanju pomoči potrebnega nežnega spola.

Mladi orjak, "divji mož", kakor si ga je imenoval Clayton, je držal Levinjo — za rep, se upiral z nogami ob steno in vlekel žival z okna, da so se mu napenjale jeklene mišice in modre žile na silnih plečih in rokah.

Za hip je Clayton osupnil nad toliko drznostjo.

Pa brz se je zavedel, priskočil je in tudi sam pograbil za rep.

Tedaj se je oglašil čudni neznanec.

V zapovedujočem, odločnem glasu mu je nekaj naročal. Glas je bil hreščec, renčec in Clayton ga ni razumel. Vkljub temu je krepko prijel za rep ter vlekel z vso močjo. "Divji mož" pa je nevoljno renčal nad njim v svojem neznanem jeziku.

Ubogi Clayton! Kako lahko bi bil pomagati —.

Zaman mu je Trzan dopovedoval v glasovih Kršakovega rodu, naj vzame strupene puščice iz tulja in naj jih zasadi Sabori v hrbet in naj prime za njegov dolgi lovski nož ter ga zabode Sabori v srce. Sam ni smel izpustiti živali, ker bi je slabotni Clayton nikdar in niti za trenutek ne mogel zadržati.

Pa belokožec ga ni razumel —.

Skupno sta torej vlekla in žival je renčec in tulec od jeze zlezla z okna.

Tedaj pa se je zgodilo nekaj, nad čimer so menda ostrmele same nebeske zvezde —. Claytonu vsaj je v nemi grozi otrpnila vsa kri v žilah.

Le s kremplji se je še žival držala okna. Trzan si je lomil glavo, kako in s čim bi jo napadel.

Spomnil se je boja s Kršakom.

Koj je izpustil rep, po bliskovo se je vrgel Sabori na hrbet, njegove jeklene mišičaste roke so segle Sabori pod prednje noge, se ji ovile okrog tilnika, — prsti so se sklenili in "popolni Nelson" je objel žival krog tilnika ter ji upognil hrbtnico.

Levinja je zarjavela in se vrgla na hrbet, pa silni Trzan je le še huje pritiskal.

Besno se je valjala po tleh, da bi se iznebila strašnega napadalca, bila in lovila je s šakami krog sebe, — pa huje in huje so pritiskale jeklene mišice in vedno globlje je lezla Saborina glava.

Bolj in bolj so slabeli njeni napori.

In Clayton je videl, kako so se nabrekle silne mišice v rokah in na tilniku "divjega moža", cele grudaste kepe so vrasle pod rjavo kožo, še eden orjaški napor — in nato zamolkel hrešč.

Trzan je prelomil levinji hrbtnico v tilniku.

Mladi orjak je planil na noge, stopil premagani Sabori za vrat ter zagnal v strmečo zvezdno noč divji, zmagoslavni bojni krik Kršakovega rodu.

Noč je umolknila in mrtva, plaha tihota je zavladala na obrežju in v džungli.

Tedaj pa se je iz kočice boječe oglašila Ine. "Gospod Clayton —, za božjo voljo, kaj se je zgodilo —? Ali ste še živi —?"

Clayton je skočil k vratom, zaklical, da je vse v redu in da naj odpre.

Težki zapah je zarožljaj, vrata so se odprla in brz je Ine potegnila mladega moža v sobo.

"Oh — tisti strašni, divji krik! Kaj je bilo tisto —?"

"To je bil zmagoslavni, bojni krik človeka, ki vam je rešil življenje, gospodična Porter!" je razlagal Clayton. "Počakajte, koj ga pokličem, sami ga morate zahvaliti za rešitev!"

Preplašena Ine ni hotela sama ostati v kočici, stopila je za Claytonom krog oglja.

Pod oknom je ležala mrtva levinja. Trzana pa ni bilo nikjer.

Nema sta stala ob silnem trupu nevarne roparice.

"Oh, Clayton —! Strašen, grozen glas je bil —! To ni bil človeški glas —!"

"Pa je vendar bil!"

In pripovedoval ji je svoje čudežne doživljanje z neznanim bitjem, kako mu je neznanec dvakrat rešil življenje, — kako je s samim nožem napadel leva, — kako ga je z nerazumljivo močjo nesel po zračnih višinah džunglinih orjakov, — kako je s samimi golimi rokami napadel levinjo in jo ubil, — pripovedoval ji je o silnih mišicah neznančevih, o njegovim prikupljivim, moško lepem obrazu —.

"Ne vem kaj bi dejal da je! Izprva sem mislil, da je on tisti Trzan. Pa besedice ne govori angleški. Tudi razume ne."

"Najsi bo kdorkoli," je vzkliknilo dekle vneto, "življenje mi je rešil, — naj ga Bog blagoslovi in ohrani zdravega v njegovi divji džungli!"

"Tako bodi!" je potrdil Clayton s poudarkom in stopila sta v kočico.

"Za božjo voljo, — ali sem mrtva ali nisem —?"

Mlada človeka sta zavzeta obstala na pragu.

Iz predala stenske omarje je dvigala glavo debelušasta Barba in njene velike boječe oči so plašno begale po sobi, kot bi ne mogle prav verjeti, da še gledajo nevarni pozemeljski svet.

Tedaj pa so Ine odrekli njeni prenapeti živci, vrgla se je na ležišče in prasnila v preseren, nebrzdani smeh.

XV.

Kako se je gospod profesor Porter z levom srečal.

Več milj južno od kočice sta stala dva postarna moža na pešeni obali. Prepirla sta se.

Pred njima je ležal brezkončni atlantiški ocean, za njunim hrptom črna Afrika, krog njiju pa se je raztezala neprodurna, temna džungla.

Divje živali so renčale in rjovele, divji, strahotni glasovi so udarjali na njuna ušesa. Milje in milje sta potovala in iskala pot nazaj h kočici, pa venomer sta hodila v naprotno stran. Izgubila sta se, brezupno in brez moči, prav kot bi bila prišla na drug svet.

Človek bi mislil, da bo vsaka celica njegovih možganov napeto delovala in premišljevala o njunem nesrečnem položaju in o trenutnem najvažnejšem vprašanju, kako in kod bi našla nazaj h kočici.

Govorila pa sta tole.

"Ampak moj dragi gospod profesor," je pravkar dejal gospod Filander, "pravim in ponavljam in poudarjam, da Rimljani v svoji kulturi niso bili samostojni. Vse kar najdete pri njih, vse so si izposodili in vzeli od Grkov, umetnost, slovstvo, vedo, celo bogove so si izposodili od Grkov —.

Rimljani so bili po svojem bistvu praktični, širokogrudni narod. Predvsem pa so bili militaristi. In imperialistični narod so bili! Njihov namen —"

(Dalje priš.)

VINKO ARBANAS
Edini slovenski cvetličar
v Chicagi

Phone: Canal 4340.
1320 W. 18th St. Chicago, Ill.

Vence za pogrebe, šopke za neveste in vasa v to strobo spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

V NAJEM ALI NAPRODAJ
rezidenca, dva nadstropja, 7
sob; 2 bloka od cerkve. Pogoji
lahki, vse udobnosti v hiši, to-
pla voda (hot water heat). Ce-
na nizka. — Phone Crawford
6774, ali pridite na: 1221 So.
Harding Ave., Chicago, Ill.

PALACZEV POGREBNIŠKI DOM

FRANK E. PALACZ
Direktor.

1916 WEST 22nd STREET,
CHICAGO, ILL.

Privatna ambulancijska postrežba. —
Avtomobili za vse slučaje.
Mrliče odvažamo iz vseh delov mesta
in iz dežele v našo mrtvašnico. To je v
našem načrtu, da cena pogrebu ni pre-
visoka, ker tudi ničesar ne računamo za
vporabo mrtvašnice.

PROSTA UPORABA
MRTVAŠNICE.

Telefonska služba noč in dan:
Canal: 1267 — Stanovanjski:
Rockwell: 4882 in 8740.

LOUIS J. ŽEFRAJ
Embalming Apprentice.

Naznanilo

Vsem, ki so radi veseli

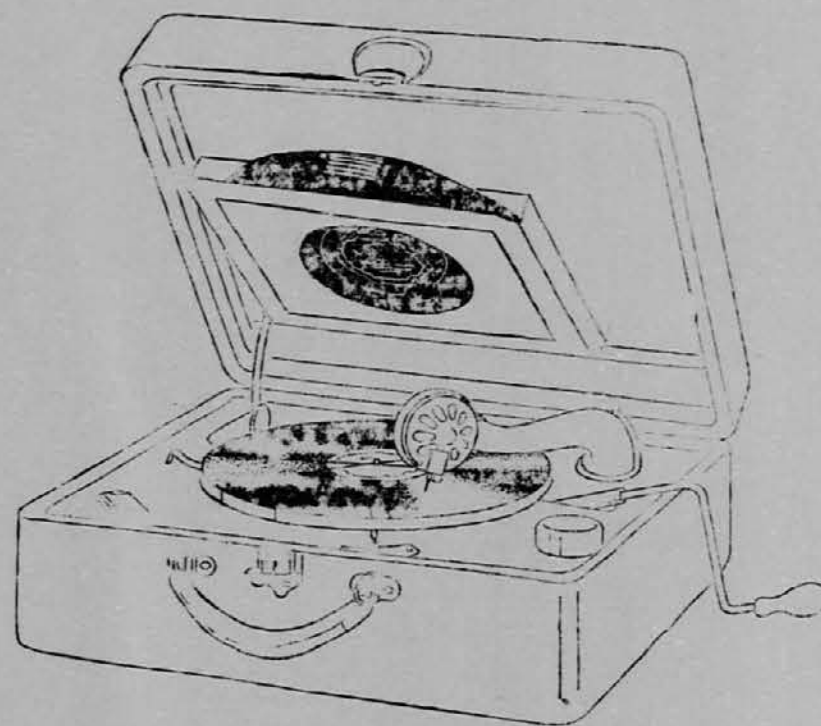
ki želijo biti veseli,

ki bi morali biti veseli,

ki potrebujejo razvedrila,

da zamorejo srečnejše živeti,

naznanjamo, da smo pravkar sprejeli v razprodajo najnovejši
model PRVE ORTOFONIČNE ROČNE VIKTROLE

Štev. 2-55 cena \$35.00.

To je prva ročna Viktrola, ki ima ortofonično resonančno dno in igra tako glasno, kakor veliki gramofon. Obliko ima ročne kovčega in je lahka, da se jo brez težave nosi v roki. Opremljena je z vsemi najnovejšimi iznajdbami, ustavi se avtomatično sama, vijak je znotraj, je toraj na zunanji strani popolnoma zaprt, ima ortofonični reproducer in shrambo za 10 plošč. Imenuje se po pravici

"THE GREATEST PORTABLE OF ALL TIME"

V poletnem času, ko delate izlete in prirejate zabave v prosti naravi, ni bolj pripravnega sredstva, da se vzdržite dobrovolja in veselo razpoloženje v družbi, kakor je godba. In to vam v polni meri nudi ročna Viktrola.

Greste na obisk k prijatelju, jo vzamete seboj.

V stanovanju ne porabi prostora, ker se lahko spravi v omaro.

Instrument je popolnoma varen pred malimi otroki, da ga ne pokvarijo, ker se ga lahko zapre in spravi v kraj.

Da predstavimo ta senzacionalni instrument Viktor izdelka slovenski javnosti, damo

posebno ponudbo SAMO za mesec junij, in sicer:

Kdor kupi gori navedeno Viktrola št. 2.55
dobi brezplačno tri 10 palcev plošče, ka-
kršne si sam izbere in pa 500 igel.

Z naročilom je poslani denar naprej. Pošiljativne stroške plačamo mi. Vsak instrument garantiran.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

New
Victor Records

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Mešanica — dobra?

Vsemožni signor Mussolini je odredil, da se mora laški mladini nuditi v šolah vsaka pomoč za poučevanje angleščine. Dobro. Kolikor jezikov znaš, toliko mož veljaš. Nekdo pravi, da je ukaz fašistovskega kralja izšel, ker imajo ljudstva, ki govorijo angleščino, največ — denarja. Mogoče. Mussolini je že večkrat pokazal, da je za njega poleg fašizma precejšen malik tudi — dolar.

Znano je, da je angleščina huda jezikovna mešanica, in enaka zmes so tudi ljudstva, ki se angleščine poslužujejo. Res je tudi, da imajo ta "angleška" ljudstva, o angleškem narodu se v pravem pomenu besede ne more govoriti, denarni trg v svojih rokah. Da bi pa bil denar dokaz žilavosti teh angleških ljudstev, in dalje dokaz, da je kak "narod" tem krepkejši, čim bolj je pomešan, to pa bo težko obveljalo. Vsaj dozdaj zgodovina spričuje ravno nasprotno. Ako se narodi mešajo z različni elementi, ostajajo na površju ravno najslabše strani mešanice, in narod tava sem in tja brez kake določene narodne smeri. Najbolj se vidi to pri zelo pomešanih Bolgarjih.

Največjo narodno mešanico imamo v Ameriki. Vsaj na zunanji stojimo Amerikanci krepko, ampak zelo mladi smo, in zgodovina se bo izrekla o nas svojo sodbo. Kdor pa ima oči odprte, vidi pa lahko že zdaj več slabih kakor dobrih strani te naše mešanice. Kako stokrat se ni zgodovina.

Zveza narodov brez — zob.

Veljalo je dozdaj in bo veljalo tudi še naprej, da ima največ govoriti tisti, ki ima najdaljši meč. To se je pokazalo pri zvezi narodov in pri konfliktu med Kitajci in Japonci. Kitajci so se obrnili na zvezo, a Japonci so kratkoma lo zgrabili za meč, za zvezo se niti zmenili niso. Tudi tu sta teorija in praksa zelo različni zadevi. Misel zveze narodov ni ravno napačna, a kaj boš, ko ima meč le sablja, ne kaka sabljica, kar pač pomeni, da zasigurajo, če jim tako kaže, velesile svoje interese po ligi narodov, a male sile se pa morajo zadovoljiti tudi le z drobtinami, če jih kaj pade od mize.

Narodne manjšine so dobile nekaj drobtin v mirovni pogodbi, in po te drobtine naj bi šle k zvezi narodov. Italija je bila že sploščka prekanjena in ni niti teh drobtin hotela zasigurati ter se potrkala le na prasa kulturnega naroda. Dejstva kažejo, da je bila to ie makijavelistična poza, kakršna je bila pri Italijanih že od nekdanj v navadi.

Ampak tudi zasiguranje manjšinskih pravic po pogodbi in zvezi narodov je zelo problematične vrednosti. Vsaj dozdaj so narodne manjšine samo le čakale in upale, pa bodo čakale še naprej, ker dobile bodo le, kar se bo silam z veli-

Feen-a-mint
Olajševalno
sredstvo, ki se
ga lahko žveči
kakor žvečilni
gum.
OKUS PO METLI
v drogerijah — 15c, 25c

kim mečem poljubilo.

Ko smo pri koroškem plebiscitu izražali pomisleke zoper ravnanje Nemcev, so nas opozorili na zvezo narodov. Vsaj dozdaj so bili naši pomisleki povsem upravičeni, od zveze ni prišlo prav ničesar, in bo težko kaj prišlo. Zveza narodov je za — male narode brez zob.

Odpadnik povsod enak.

Naravnost ostudna prikazen je narodni odpadnik. Kdor je imel opravka z grdo nemškutarijo, bo pritrldil. Na Balkanu je v dobi petstoletnega turškega robstva nastala prislovica: Poturica je grji od Turčina.

Ker obsega vera višja pojmovanja, se prikaže odpadnik od verskega naziranja v še grši luči, in najpogledje se obnaša odpadnik od resnice, cerkve. Odpadnik skuša potlačiti to, od česar je odpadel, in tako svoj odpad opravičiti.

Neki Will Durant, odpadnik od cerkve, je postavil izmed mislecev, ki so vplivali na razvitek človeštva, Jezusa na drugo mesto, kakor tudi Mozesa. Pač odpadniško nizkotno. Ne samo zgodovina krščanstva, tudi svetovna zgodovina se suče okoli Jezusovega nauka, in pisatelji, ki ne verujejo na božanstvo Kristovo, pripoznajo, da je v njegovem nauku višek vsake modrosti, ampak odpadnik mora omalovaževati, da si ohladi pekočo vest, in če ne gre s tajejnem, se mora Jezus pred Konfucijem, Voltairjem in Darwinom — umakniti vsaj na drugo mesto.

Nemškutar sramoti svoj slovenski narod, verski odpadnik pa potiska Krista na stran.

NAJVEČJA DIAMANTNA POLJA NA SVETU.

V severozapadnem delu Kaplanda, v pokrajini Namaqualand, so po dolgem prizadevanju odkrili nova, ogromna diamantna polja. Minister za rudarstvo, Fr. W. Beyer, je v svojem poročilu o tem odkritju navedel, da je sam tekom ene same ure našel diamantov v vrednosti 6000 funtov. Sedaj je opravičen pregovor, da je Južna Afrika z dragulji tlakovana.

ŠEST DNI PREKO-OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:
ILE DE FRANCE 8. junija;
29. junija.

FRANCE 15. junija; 6. julija
PARIS, 8. junija; 29. junija
(o polnoči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

French Line
213 N. Michigan Ave.
CHICAGO, ILL.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Placa, Chicago, Ill.

Vsaki čas in minuto
dobite nas na telefon.
FRANK E. PALACZ, pogrebnik.
LOUIS J. ŽEFRAJ, pomočnik.
1916 W. 22nd Street
Phone: Canal 1267, Stanovanjski
Rockwell 4882 in 8740.